

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

ELLEN DE

toneelspel in 6 scènes

door

Mies Mertens

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2016
Nr. 2728

PERSONAGES

(1 dame-1 heer)

ELLEN DE MERODE
JAN VERBIEST

STEMEN VAN O.M. DE DIRECTEUR, GRIET EN DE WERKSTER

Dit stuk is voor één acteur (Jan Verbiest) en één actrice (Ellen De Merode). Andere personages zoals de directeur van de hogeschool (Johan Peeters), een collega, (Griet Eelens), een secretaresse en de werkster van Ellen (José) zijn alleen stemmen door de telefoon of op een antwoordapparaat. De vriendin van Ellen (Anne), collega's van Ellen en Jan (Mark en Bob) en de ex-vriendin van Jan (Sarah) bestaan enkel in en doorheen het verhaal. Dit is een bewuste keuze: in een moment van crisis en zeker in de depressie die daarop volgt bij Ellen, vervagen personages.

DECOR

Drie locaties. 1. De docentenkamer. 2. Een restaurant. 3. Woonkamer van Ellen.

De docentenkamer vraagt het meest aan inrichting. Een grote metalen kast in de fond, affiches over onderwijs aan de muur, een koffiehok, een tafel of lage kast waarop postbakjes staan, een raam opzij of in de fond, een vergadertafel en een paar stoelen, een telefoontoestel. De helft van de scène bestaat uit een zithoek: een bank, wat een-zits, een tafeltje. Deze zithoek is voor scène 5 snel om te vormen tot de living van Ellen door het plaatsen van een scherm, een gekleurde lap stof over de bank, een modern schilderij, een paar grote planten. Een uitgerold projectiescherm, nodig voor scène 6, kan eveneens in het decor opgenomen worden.

De scène in het restaurant kan voor het doek gespeeld worden. Er is alleen een tafeltje nodig en twee stoelen. Geroezemoes en zachte oosterse muziek als achtergrond zijn voldoende voor de suggestie.

Uiteraard is één en ander afhankelijk van de grootte van de scène en de technische en logistieke mogelijkheden van het theater.

INLEIDING

Het stuk speelt in 1986. Hoewel de tijden veranderd zijn, een kandidatuur weigeren omwille van seksuele geaardheid komt anno 2000 niet meer voor (?), blijft dit een actueel thema. Ieder van ons draagt aspecten met zich mee die niet (h)erkend worden, die we omwille van de anderen in de schaduw van ons bestaan houden. Daarom is het belangrijk om zeer dicht op het publiek te spelen. Door over de grens van het podium te gaan (scène 3) wordt de afstand met het publiek nog kleiner, het publiek krijgt zelfs in de pauze niet de kans om te des-identificeren. Scène 6 wordt niet gespeeld maar getoond in dia's. Ellen en Jan maken als het ware contact met een nieuw perspectief, zij kijken met het publiek de toekomst in. Ook die keuze is bewust, door te kiezen voor dia's verruimt de grens van theater (beweeglijk acteren in hier en nu) naar (statisch en wat nog zal komen) beeld.

Voorbij de crisis en doorheen de pijn is er altijd een moment dat je ver in de toekomst kan zien. Daarin geloof ik stellig!

Dit toneelstuk draag ik op aan Christine Lafaille, voor haar onvoorwaardelijke liefde en haar geloof in mijn talent als schrijfster en actrice. Aan Mirke en Jorrit Mertens, voor wie ik gelukkig niet helemaal naar Nieuw-Zeeland moest reizen. Aan Jos Mertens, die in dit stuk model staat voor de vader van Anne. Aan Lia Veering, zij stuurde me op weg en bleef me stimuleren om te gaan schrijven. Aan mijn companen van 't Groeneeltje: Jef De Wachter, Corinne Bosmans, Resi Hüwels en Koen Van de Vijver voor de inspiratie, feedback, vriendschap en het plezier. Aan Dirk Verbist, Tine Mertens en Ben Kwanten voor de warme aanmoediging en aanwezigheid. Tenslotte ook aan mijn Supervisor: hij weet wel waarom.

Mies Mertens

ACHTERGROND

Het thema van dit stuk gaat over een aantal aspecten van existentiële eenzaamheid: losgelaten en buitengesloten worden, overleven, anders zijn, over getekend zijn door de dood, over verraad en vervreemding. Het stuk gaat eveneens over wat nodig is om van 'overleven' naar 'leven' te evolueren, namelijk contact, loyaliteit en vriendschap. Ellen en Jan zijn naast collega's in een hogeschool ook maatjes, vrienden. Ze zijn beiden workaholics, voor hun omgeving zijn ze zeer zichtbaar in hun ambitie en in hun kwaliteiten in het werk, over hun persoonlijk leven zijn ze beiden zeer gesloten. Ellen verhult het feit dat ze een relatie met een vrouw heeft, Jan heeft een pijnlijke scheiding doorgemaakt na de wiegendood van zijn dochtertje. Ze weten dit van elkaar maar ze praten er weinig over. Ellen heeft gesolliciteerd binnen de school voor een leidinggevende functie en wordt afgewezen. De crisis in het leven van Ellen wordt ook de crisis van Jan en brengt hen uiteindelijk bij een

‘corrigerende’ ervaring. Ellen die zich door haar vader verlaten en verraden voelt, beleeft dit opnieuw in de afwijzing van haar kandidatuur door haar baas. Een kandidatuur waar ze ‘alles’ voor investeerde. Ook haar relatie met Anne lijdt er onder. Anne wil graag samen met Ellen een kind krijgen maar Ellen is bang voor de afwijzing en de oordelen van de buitenwereld. Om de leidinggevende baan te krijgen, ‘mag’ ze niet anders zijn en Ellen voelt zich verscheurd tussen haar ambitie en haar liefde, tussen zich aanpassen en anders zijn, tussen haarzelf verstoppen en laten zien zoals ze werkelijk is. Als Anne dan Ellen uitdrukkelijk voor de keuze stelt en Ellen nog steeds niet durft te kiezen, gaat Anne alleen op reis. Ze is net vertrokken als Ellen te horen krijgt dat ze de baan niet zal krijgen en Ellen’s wereld stort in.

Jan krijgt, achter de rug van Ellen, de vraag om zijn kandidatuur te stellen en even voelt hij zich gevleid. Als het niet om Ellen zou gaan, zou hij zeker zijn kandidatuur stellen maar zijn loyaliteit zal het winnen. Dit is zijn strijd waardoor hij het alsmaar uitstelt om Ellen te vertellen dat hij gevraagd is. Jan is naïef, hij is ondanks zijn ‘grote mond’ zeer bang voor conflicten, hij hoopt dat er toch een oplossing uit de bus komt. Als hij het aan Ellen wil vertellen, heeft een collega dat nieuws al aan haar verteld. Dit doet haar ook afstand nemen van Jan door wie ze zich eveneens verraden voelt. Ze zal doorheen de pijn gaan om het contact met Jan te herstellen waardoor ze terug in haar kracht komt. Jan die zich door het leven verlaten en verraden voelt, zal doorheen zijn barrière gaan en doen waarvoor hij tot dan op de vlucht ging. Het contact met Ellen en de angst haar te verliezen, stimuleert hem om zijn gekwetst zijn, de pijn en zijn rouwgevoelens onder woorden te brengen.

Uiteindelijk is de vriendschap die alsmaar explicieter wordt het belangrijkste thema: doorheen de vriendschap kunnen zij voor en met elkaar een traumatische ervaring helen, de vriendschap is ook de bodem om hun leven een totaal andere koers te geven. Ze stappen beiden uit het onderwijs en gaan samen werken in een advies- en trainingsbureau.

*‘Datgene in onszelf wat we niet tot ons bewustzijn laten doordringen,
doemt in ons leven op als noodlot’*

Carl Gustav Jung

*Is theater enkel illusie? Ik denk eerder dat het de werkelijkheid is die
getransformeerd en samengebald wordt tot één moment. Schrijven
transformeert. Acteren ook.*

Scène 1 : De docentenkamer.

Vrijdagmiddag, 16 november 1986, 17 uur.

(Ellen, jong maar klassiek gekleed, komt binnen, gooit jas en tas neer en gaat met haar rug naar het publiek voor het raam staan, haar lichaamstaal suggereert dat ze huilt. Verslagenheid, onrust. Koffie halen, 1 slokje drinken en bekertje op de grond gooien. Ze huilt hardop en gaat hard en lang tegen de metalen kast trappen, verdriet en woede wisselen elkaar af, al schoppend zegt ze 'rotzak, ik wist het, rotzak..')

Jan, sportief gekleed, reistas, spullen van de driedaagse (flaps, mappen) komt binnen, gealarmeerd door het lawaai.)

JAN : Wat is er..? Ellen! Wat doe je? Wat is er aan de hand? Ellen, hou op! Hou op!!
(trekt haar weg van de kast, Ellen worstelt even tegen maar laat zich dan omarmen en huilt nu hard) Meisje toch, wat is er? Iets met Anne? (Ellen schudt) Een student? Wat is er dan? Vertel het me. Nu. *(loodst haar naar de bank, haalt water, geeft zijn zakdoek en praat zachtjes en troostend)* Ik heb je nog nooit zo overstuur gezien, vertel het maar aan je oude vriend, vooruit maar, ik los het voor je op.

ELLEN : *(herstelt zich met moeite)* Wat doe je hier?

JAN : Ik zag je auto op de parking, we zijn net terug van de crea-driedaagse. Ik hoopte dat ik je hier zou vinden want ik ben echt wel aan een drankje toe. Maar wat is er gebeurd?

ELLEN : Oh, Jan, *(huilt weer)* De baas heeft me gezegd dat mijn kandidatuur niet weerhouden wordt door het directiecomité.

JAN : Heeft hij dat gezegd? Wanneer?

ELLEN : Na de middagblok, hij vroeg me op zijn bureau.

JAN : Niet weerhouden door.., godverdomme Ellen dat is klote. Dat is pas goed klote. Waarom niet?

ELLEN : Wat denk je?

JAN : Nee, zeg het me. Nu. Alles. Wat zei onze vriend Peeters?

ELLEN : Dat het directiecomité na ‘rijp beraad’ besloten heeft om mijn kandidatuur niet te weerhouden. Weet je waarom? (*cynisch, de baas imiterend*) Omdat wij vanuit onze levensbeschouwelijke overtuiging aan ouders en studenten moeten waarborgen dat iederéén, vooral de directieleden het christelijk gedachtegoed in hun levenswandel uitdragen. ‘Het spijt me, juffrouw De Merode’. (*fel*) Hij zegt altijd ‘juffrouw’, tegen me, Jan, ik ben bijna 40! Juffrouw alsof ik een kleuterjuf ben!

JAN : Ellen, ik..

ELLEN : Noemt hij jou soms jongeheer Verbiest, mijnheer Verbiest? Jij bent verdomme toch ook niet getrouwd!

JAN : (*verdedigend*) Ik ben getrouwd geweest maar..

ELLEN : Doet dat ertoe?

JAN : Neen, sorry.. verdomme nog aan toe.

(*Stilte, ze staren wat voor zich uit*)

Weet Anne het al? Heb je haar al gebeld? Zal ik haar nu bellen?

ELLEN : (*cynisch*) Dat zou je heel wat kosten, makker. Ze is weg.

JAN : Weg? Wat bedoel je?

ELLEN : (*trekt haar benen op en wiegt zichzelf heen en weer*) Ik heb haar al jaren tegengehouden, hou haar droom al jaren tegen en nu is de mijne geklapt. Er blijft niets meer over. Niets, niets..

JAN : (*trekt Ellen tegen zich aan*) Is Anne bij je weg gegaan? Sinds wanneer? Ellen, is dat definitief?

ELLEN : Ze is vorige zaterdag vertrokken naar Faye en Judy.

JAN : Die vrouwen in Nieuw-Zeeland? (*Ellen knikt*) Waarom? Voor hoelang?

ELLEN : Ze heeft om te beginnen 6 maanden loopbaanonderbreking genomen... Ze wil een kind Jan, ik hou dat al jaren tegen, ik heb gesmeekt te wachten tot deze sollicitatieronde voorbij zou zijn maar haar geduld was op.

JAN : Wil ze niet terugkomen dan?

ELLEN : Ik weet het niet. Ze wil zwanger worden, heeft ze gezegd. En ik zal moeten kiezen, departementshoofd of niet.

JAN : Godverdomme, Ellen. (*stilte*) Je hebt me hier nog nooit iets over gezegd. Hoe lang loop jij hier mee rond?

ELLEN : Sinds september, we hebben heel de zomer verpest met ruzie, praten, huilen.. Einde juni heeft ze haar aanvraag bij haar baas ingediend, zaterdag is ze vertrokken.

JAN : Meisje toch, waarom heb je me hierover niets verteld?

ELLEN : Weet niet. Ik voelde me zo egoïstisch, zo schuldig. Ik wou mijn kandidatuur niet verknoeien, ik heb er alles tegenaan gegooid. (*fel nu*) Heel de verbouwing van ons huis: twee nieuwe voordeuren, twee aparte brievenbussen. Een nieuwe telefoonlijn alleen op mijn naam, ik laat zelfs mijn haar groeien om er 'vrouwelijker' uit te zien.

JAN : Dat is belachelijk Ellen, je bent een vrouw!

ELLEN : Jij bent de enige hier op school die dat vindt, Jan. Lesbiennes zijn geen echte vrouwen.

JAN : Flauwe kul.. ja, ik weet het. Maar er is veel jaloezie Ellen, je bent goed in je vak, je bent een streber en daar houden de collega's niet van, je zit veel te dicht op hun huid met al je nieuwe ideeën.

ELLEN : Dat geldt ook voor jou makker, maar jij wordt wel beschouwd als een 'echte man'.

JAN : Dat denk je maar Ellen.

ELLEN : Hoezo?

JAN : Laat maar zitten.

ELLEN : Nee, wat wilde je zeggen?

JAN : Het zal je kwetsen, ik wil niet..

ELLEN : Jan!

JAN : Okay, gisteren hingen we om 03 uur nog in de bar, je kent dat, studenten tot 02 uur rond je lijf, ik had behoefte aan nog even doorzakken. Mark en Bob bleven ook hangen en je weet waarover het gaat als mannen onder elkaar een glas..

ELLEN : Seks.

JAN : (*beetje betrap*) Euh, ja. Je kent dat Ellen, eerst wat lullen over de studenten, nadien ging het over relaties en zo. Bob werd echt dronken en hij vroeg me of ik..' erectieproblemen' had.

ELLEN : He?

JAN : *(imiteert een dronken stem)* Jan jongen, volgens mij krijg jij hem niet omhoog en is dat de reden waarom je altijd bij De Merode rondhangt want daar krijgt geen enkele vent hem erin. Je moet eens naar een psychiater, kerel.

ELLEN : De macho! Bah.

JAN : Ik zei hem dat hij gelijk had, dat mijn psychiater zegt dat mijn erectieproblemen veroorzaakt worden door de aanwezigheid van lullen als hij in mijn leven.

ELLEN : *(lacht)* Je meent het.

JAN : Toen heb ik de inhoud van mijn glas in zijn gezicht gegooid, jammer dat het bijna leeg was, en ik ben gaan slapen. Hij heeft zich bij het ontbijt verontschuldigd.

ELLEN : En jij hebt zijn verontschuldiging geaccepteerd.

JAN : Ik moet met die vent verder blijven werken Ellen. Maar je ziet het, jij bent niet de enige die hier besproken wordt.

ELLEN : Nee, ik weet het. Vind je het erg?

ELLEN : Dat die dronken sailor dat tegen me zegt? Je kent me beter dan dat Ellen.

ELLEN : *(lacht weer)* Toch vind ik het een leuke. Zou een psychiater zoiets ook echt zeggen?

JAN : Wie weet, voor alle duidelijkheid, ik heb nooit een probleem met m'n erectie.

ELLEN : Gekkie, 't is al lang goed. Bah, mannen, alsof seks het enige op de wereld is.

JAN : Nou, 't is best belangrijk.

(Ellen geeft hem speels een tik, ze lachen, Jan gaat naar de koffieautomaat, schenkt twee bekertjes in en komt terug)

En nu?

ELLEN : Wat?

JAN : Hoe moet dat nu verder met jou? Zou je je maandag niet ziek melden?

ELLEN : Ik denk er niet aan. Peeters zou nogal grinniken, ik gun hem dat niet. Bovendien ik heb twee leergroepen maandag, ik laat de studenten niet in de steek.

JAN : Ja, ja ik weet het. Je plichtsgevoel is heilig, maar je moet dit een plek geven Ellen, dat vraagt tijd. .. Heb je trouwens al gedacht wat je aan de collega's gaat

zeggen? Iedereen weet dat je kandidatuur in de running is,.. was .. er is nog over gepraat op de driedaagse. Mark beweerde dat je veel kans maakt vooral omwille van die positieve discriminatietoestanden die...

ELLEN : zeggen dat bij gelijke bekwaamheden vrouwen voorrang krijgen. (*fel*) Ik word daar zo woest om, als ik de job zou krijgen zou dat enkel omwille van mijn borsten en mijn kut zijn en niet omwille van... (*onderbreekt zichzelf*) Stelletje fascistische, paternalistische wandelende piemels!

JAN : Ho maar, ho maar, ik ben ook zo'n wandelende piemel. He ho, ik heb ook mijn gevoelens hoor!

ELLEN : Sorry Jan, ik bedoel jou niet.

JAN : Niet elke man is zo'n fascistische paternalist. Ik zou geen moeite hebben met jou als baas. Integendeel en dat weet je best.

ELLEN : Sorry..

(*Stilte*)

JAN : Heb je al een idee hoe je dat aan de collega's..

ELLEN : .. ga vertellen? Neen. Maar wat ik weet is dat ik niet ga liegen, ik heb zo genoeg van die komedie hier. Peeters stelde me voor aan het einde van het gesprek dat ik aan de collega's zou zeggen dat ik mijn kandidatuur intrek omwille van 'persoonlijke omstandigheden'. Dat zou voor mij het makkelijkst zijn, zei hij. Voor hemzelf ja! De lafaard! Ik ga godverdomme een brief aan de krant schrijven, ik ken een journaliste bij De Morgen, Marijke Libert zal hier met plezier een artikel over schrijven. Het kan me allemaal niets meer schelen. Niets!

JAN : Dat zou je ontslag betekenen, Ellen.

ELLEN : Dan is dat maar zo. Ik heb me jaren aangepast, .. verstoopt, ik heb Anne geen enkele keer meegenomen naar schoolrecepties, ik gedraag me al jaren of ik een zielige alleenstaande vrouw ben, ik lieg voortdurend Jan, voortdurend..

JAN : Dat is niet zo. Iedereen weet dat je een relatie hebt met een vrouw. Ik hoorde op de driedaagse de studenten over je bezig, er is een lesbisch stelletje in mijn leergroep, ze bewonderen je mateloos.

ELLEN : (*cynisch*) Ik ben een prima rolmodel voor hen. Ik kom zelfs niet in het vrouwencafé omdat ik niet het risico wil lopen om daar studentes te ontmoeten. Dààrover heb ik met Anne ook al jaren ruzie. We gaan dus nooit naar de kroeg.

JAN : Anne is ook wel een beetje een fanatiekeling, er zijn toch kroegen zat.

ELLEN : Ze is niet fanatiek Jan, ze is zichzelf en dat kan ik helaas niet van mezelf zeggen.

JAN : Ze is wél fanatiek, Ellen. Als ik bij jullie ben en haar zie, word ik altijd om de oren geslagen met haar feministische theorieën. Ik weet nooit wat ik moet antwoorden, wat ik ook zeg, het is altijd verkeerd, het is altijd paternalistisch, het is altijd onderdrukkend.. en weet je, na een kwartier ga ik me nog schuldig voelen ook voor al het leed dat vrouwen wordt aangedaan. Willen of niet, alle mannen zijn onderdrukkers, verkrachters, ik..

ELLEN : Ho maar, je gedraagt je ook altijd anders wanneer Anne erbij is, je wordt zo macho dan, je humor is niet altijd even leuk.

JAN : 't Is al goed, ik wil met jou dit soort gesprek niet voeren.

ELLEN : Je hebt gelijk.

(Jan staat op en gaat door het raam kijken)

JAN : De klootzakken, er brandt licht in het directielokaal, ze zijn vast aan 't verzinnen wie ze nu gaan paaien. Jezus, Ellen, er is op dit moment geen enkele andere kandidatuur. Misschien gaan ze Mark wel vragen om zich kandidaat te stellen.

ELLEN : Hij heeft niet genoeg anciënniteit.

JAN : Niemand van dit departement heeft voldoende anciënniteit, behalve jij .. en Jan Van Hoof, maar die wil zo vlug mogelijk met pensioen. Wie zou dan wel in aanmerking komen?

ELLEN : Ik wil daar niet mee bezig zijn. *(staat op en begint haar spullen te verzamelen, in haar postbakje kijken)*

JAN : *(nog steeds bij het raam)* Wat ga je doen?

ELLEN : Naar huis, wat anders?

JAN : Je bent in de war. Ellen, je moet nu niet alleen zijn. Ga met me uit eten, ik trakteer.

ELLEN : Ik kan niet eten, als ik eet nadat ik gehuild heb, moet ik overgeven.

JAN : Heb je al gegeten vandaag? (*Ellen schudt neen*) Dan moet je nu met me uit eten.

Ik ken een leuk restaurantje, 't is pas open, en heel leuk, je kiest wat ingrediënten aan de toonbank, de kok gooit het in een wok, bakt en kruidt het ter plekke en je kan het zo naar je tafel meenemen. Doe het Ellen, 't zal je goed doen.

ELLEN : (*twijfelt zichtbaar*) Maar.. ik wil geen beslag op je leggen. 't Is weekend, moet je niet naar Sarah?

JAN : Neen.

ELLEN : Je spreekt toch altijd op vrijdag met haar af?

JAN : Niet meer.

ELLEN : Wat bedoel je? Jan?

JAN : Ik zie haar al twee weken niet meer.

ELLEN : Is het uit?

JAN : Yes, it is. Over and out.

ELLEN : En dat zeg je me nu pas?

JAN : Ik heb je de laatste twee weken amper gezien, de voorbereiding van de driedaagse en zo.., ik had ook geen zin om erover te praten.

ELLEN : (*loopt naar hem toe, omarmt hem*) Ik had de indruk dat je gelukkig met haar was, ik mocht haar graag, ze leek zo evenwichtig.

JAN : Dat was ze niet. The same old story, 'je zegt niets Jan, wat beteken ik dan voor je, hou je echt van me, je bent zo gesloten Jan, waarom ga je niet in therapie Jan, er zit zoveel onverwerkt verdriet in je, ik ken een prima therapeute Jan.'
Waarom willen vrouwen verdomme altijd dat ik in therapie ga?

ELLEN : Willen ze dat dan?

JAN : Stuk voor stuk. Ik val altijd op van die moederlijke types, ze zien er niet zo uit maar als ik vijf keer met ze naar bed ben geweest, beginnen ze allemaal over het 'diepe verdriet' dat ze in me vermoeden. Sarah zei het en daarvoor Vera en daarvoor Nikkie en .. ga zo maar door. Ik begin te denken dat ik in het vrouwencafé onderwerp van gesprek ben. De vrouw die zo stom is om seks met Jan Verbiest te willen, wordt daar eerst gebrieft over zijn diepe... het maakt niet uit. Ga je mee?

ELLEN : Jan, ik..

JAN : (*quasi dreigend*) Als je niet met me meegaat, ga ik me ongelofelijk bezatten in de studentenkroeg en dan pak ik er één, misschien wel twee mee naar huis. Ik ga ze verkrachten en dan ben ik wie ik van jouw feministenclubje moet zijn. De man die alleen seks wil en verder geen gezeur.

ELLEN : Ho, ho, ik ga met je mee. Ik zal je tegen jezelf beschermen!

JAN : We gaan ons samen bezatten, we pakken allebei studentes mee om ze te verkrachten!

ELLEN : Jan! (*dan lachen ze beiden*) Idioot. Je moet het me wel vertellen in het restaurant. Beloofd?

JAN : Okay, maatje van me. Hé, we komen er wel uit. Ik sta achter je, wat er ook gebeurt. Er is hier niet zoveel collegialiteit Ellen, ik weet niet of je op veel steun van collega's kan rekenen maar misschien moeten we de studenten warm maken om de school te bezetten. (*springt op een stoel*) Actie, harde actie!! Laat de jaren zestig maar terug komen! Jan Verbiest is er helemaal klaar voor! (*houdt een megafoon voor*) Laten we het toe dat er in deze school gediscrimineerd wordt? Neen! De Merode for president? Yes!!

ELLEN : (*vertederd*) Hou toch op, idioot. Kom op. Laten we gaan eten.

(*Ze trekken beiden hun jas aan, Ellen rommelt in haar tas*)

Ik moet nog even naar de wc. Met heel dit gedoe is ook mijn cyclus verstoord, (*loopt naar de deur*) 'k Zie je bij de lift?

JAN : Ik kom zo, even in mijn postbakje snuffelen. Het zal weer overlopen want deze belangrijke docent was drie héle dagen niet bereikbaar. Dat dit gebouw nog rechtstaat, het is amper te geloven.

ELLEN : Dikke nek, tot zo.

(*Ellen af, Jan gaat naar zijn postbakje, bekijkt papieren vluchtig en stopt ze in zijn tas. Als hij bijna bij de deur is gaat de telefoon, Jan aarzelt even en besluit dan toch om hem aan te nemen. De stem van de directeur is te horen net als wanneer de micro van de telefoon aanstaat. Bedachtzame, wat oudere stem.*)

JAN : Docentenkamer. Jan Verbiest.

STEM DIRECTEUR : Verbiest? Johan Peeters hier. De directievergadering is net afgelopen, goed dat ik u nog tref.

JAN : Ja?

STEM DIRECTEUR : Er zijn enkele problemen die niet kunnen blijven liggen tijdens het weekend. Juffrouw De Merode heeft haar kandidatuur voor departementshoofd ingetrokken, vrij onverwacht, maar... enfin. Het directiecomité heeft nu besloten om u uit te nodigen om uw kandidatuur te stellen.

JAN : Mij? Maar ik.. ik heb niet genoeg anciënniteit.

STEM DIRECTEUR : Ja, ik weet het maar daar is wel een mouw aan te passen.

JAN : Maar ik weet niet of..

STEM DIRECTEUR : Ja, ik begrijp dat ik u hiermee overval maar ik wilde het kenbaar maken voor het weekend. Misschien kan u erover denken en mij zondagavond bellen?

JAN : Mijnheer Peeters, u overvalt me inderdaad. Ik kan toch niet..

STEM DIRECTEUR : Nee, dat begrijp ik, maar denk erover. Volgens mij maakt u veel kans en de beslissing moet nu snel genomen worden. Bel me zondagavond, vanaf een uur of acht ben ik thuis. Prettig weekend, mijnheer Verbiest.

JAN : Mijnheer Pee..

(kiestoon)

(strijd tussen gevleid voelen en de loyaliteit naar Ellen) Godverdomme, godverdomme. Departementshoofd. *(gevleid)* Ik? Hoe moet ik dat aan Ellen zeggen? Departementshoofd? *(haalt zijn schouders op, laat het idee los)* Nee, ik ben niet gek. *(zucht)* Misschien word ik nog gek.

ELLEN : *(off scène)* Jan, kom je?

JAN : Ik kom! *(zachtjes)* Oh, Ellen toch. Hoe moet dat nu? *(hard)* Ik kom!!

FADE OUT

Scène twee : Restaurant

Vrijdagavond, 16 november 1986, 19.20 uur.

(Een tafeltje en twee stoelen, eventueel voor het doek. Wit tafellaken, glazen, kaarsje. Op de achtergrond restaurantgeluiden, zachte oosterse muziek. Jan op, draagt een plateau met daarop een diep bord, een ontkurkte fles. Gaat zitten, steekt de kaars aan, schenkt twee glazen vol. Even later volgt Ellen, ook met een plateau.)

ELLEN : *(kijkt rond)* Gezellig hier. Ben je hier al vaak geweest?

JAN : Een paar keer, ik hou wel van dit eten. Proost meisje.

(Ze klinken)

ELLEN : Op jou. Ik waardeer dit erg Jan, ik moet er eigenlijk niet aan denken nu alleen te zijn.

JAN : De geniale docent Jan Verbiest heeft altijd prima ideeën, collega. Laat het smaken.

(Ze eten, wisselen hapjes uit, drinken, lachen wat, muziek mag hier harder..)

Wil je nog wat, er hoort nog een tweede portie bij.

ELLEN : Neen, dank je. 't Was erg lekker maar ik moet niet zoveel eten, je weet als ik gehuild heb..

JAN : moet je kotsen, als je 't maar niet doet waar ik bij ben. Ik wil nog wel wat, schenk jij de glazen maar bij.

(Jan af. Ellen schenkt bij en gaat wat achteruit zitten, ze ontspant zichtbaar, geroezemoes en muziek harder tot Jan terug is)

Zo. *(valt aan op zijn eten)*

ELLEN : Je zou me vertellen over Sarah.

JAN : Ik praat nooit met volle mond.

ELLEN : Eet je mond dan leeg. Vertel het me, Jan.

JAN : Er is niets meer aan toe te voegen, je weet alles al. *(eet verder)*

ELLEN : Kom op, ik leg mijn ziel en zaligheid bij je bloot en jij stopt je mond vol met dit verrukkelijke spul om niet te moeten praten. Weet je wat ik net bedacht? Jij bent al zolang een vriend, we kletsen heel wat af maar we hebben dit soort gesprekken bijna nooit. Waarom hebben we het altijd en alleen maar over studenten en de school?

JAN : Omdat wij allebei..

ELLEN : vakidioten zijn. Ik weet het. Maar wat weet ik de laatste tijd eigenlijk echt van je?

JAN : *(beetje spottend maar de ondertoon is ernstig)* Ga nu niet de therapeute uithangen, Ellen.

ELLEN : Dat is niet mijn bedoeling. Neen, ik meen het. Sinds die ene keer, toen na dat idiote personeelsfeest, toen jij me verteld heb van.. over Eefje en over je scheiding. Sindsdien zeg je bijna nooit meer iets over jezelf, iets persoonlijk.

JAN : Er is sindsdien ook niets meer gebeurd dat de moeite loont.

ELLEN : Jan! En je relaties dan? En vorig jaar toen je moeder stierf?

(Jan stopt met eten, drinkt zijn glas leeg en schenkt weer bij)

JAN : Ik vond het fantastisch dat je op de begrafenis was, Ellen. En dat je op het kerkhof naast me bent komen staan. Dat heeft me veel deugd gedaan, dat heb ik je geschreven.

ELLEN : Ja, maar dat heb je nooit gezegd.

JAN : Ik ben niet zo'n prater. Al mijn vriendinnen beweerden dat, ze zullen wel gelijk hebben.

ELLEN : Waarom is het nu uit met Sarah?

JAN : Ik zei het je al, ik word zo moe van dat getrek en gesleur. Het scenario herhaalt zich voortdurend. Blijkbaar ben ik een gesloten macho en de vrouwtjes gaan